

5è Congrés

de les DONES del Baix Llobregat

100% FEMINISTA

26 i 27 OCTUBRE 2018 CASTELLDEFELS

CONCLUSIONS SUBSEU
CENTRE D'ESTUDIS COMARCALS DEL BAIX LLOBREGAT

Trencant motllos. Economies alternatives

Dijous, 13 de setembre de 2018
Centre Cívic Mas Lluí, C. Estelí, 10
Sant Feliu de Llobregat

COMISSIÓ DE TREBALL 2

ECONOMIA FEMINISTA



Introducció

Que la cultura és un motor econòmic i de desenvolupament de la societat és un fet innegable en ple segle XXI, així com també ho són els postulats de l'economia feminista, basada en dimensionar les activitats que tenen a veure amb la vida de les persones, de cura i d'atenció de les coses comunes. Habitualment aquestes tasques les fem les dones, i permeten a la humanitat fer-se càrrec de tota l'altra activitat. L'economia feminista posa al centre la vida, les necessitats quotidianes de les persones i no el mercat. Planteja indicadors alternatius de benestar i satisfacció; la vida que no és rendible econòmicament, els usos del temps, del lleure, etc.

Objectius

Des del principi ens vam plantejar un triple objectiu:

D'una banda comprovar com el consum cultural de les dones crea espais no formals d'aprenentatge i de dinamització socio-econòmica que són poc valorats i no quantificats, posant en valor activitats molt feminitzades

D'una altra, trencar motllos oferint activitats que el imaginari col·lectiu marca com a masculines (robòtica, reparació de motos...)

I per últim, constatar que totes aquestes activitats transmissores de coneixement i aprenentatges, tenen molt a veure amb els postulats de l'economia feminista.

A tall de conclusions

Amb aquests tallers i xerrades s'ha mostrat en quins camps de l'activitat humana les dones hem estat ignorades o bandejades, i les habilitats que tenim per poder-les fer. També hem volgut donar relleu a activitats que les dones hem fet durant molts anys i que no han format part, de manera majoritària, en el món del treball retribuït; avui dia apareixen com activitats per fomentar la convivència, la creativitat i esdevenen nous filons d'ocupació.

També s'ha mostrat la capacitació i formació de les dones en àmbits no reglats sobre aspectes de la vida quotidiana amb transferències de coneixements, compartint espais i vivències; son un motor econòmic i social imprescindibles en la socialització de les comunitats.

Però de vegades també es produeixen intercanvis en espècies, no hi ha moneda, i aleshores tot queda invisibilitat de cara a l'economia com l'entenem fins ara. És per això que l'economia feminista es planteja aquestes economies intangibles, a la vegada que tracta la divisió del treball i la diferència sexual d'una forma alternativa.



En les activitats no formals, participen majoritàriament les dones en un percentatge més elevat que no pas el dels homes. Això representa una altra economia que no està quantificada i per tant no surt a les estadístiques. Però en canvi mou la societat i l'economia.

Per això, una proposta concreta d'aquestes conclusions seria aprofundir en aquest coneixement i fer recerca o estudiar el valor real que aporten aquestes activitats a l'economia, analitzant-la des de la perspectiva de l'economia feminista.

A tall de reflexió

Els reptes que les dones continuem tenint al davant són molts. Reivindiquem el patrimoni de tot el llinatge femení en matèria de pràctica i coneixement de les activitats de cura, de les activitats socials i culturals. Aquestes activitats han permès donar continuïtat a la vida humana. No tota l'activitat econòmica que es fa en una societat forma part dels escandalls de preu de qualsevol producte; cal una desmercantilització de l'activitat humana.

Les dones que han aprofundit en la generació del concepte economia feminista, han estat valentes i provocadores i ens han ensenyat les carències que "els pares" del pensament econòmic modern (A. Smith, K. Marx i J. Keynes) tenen a l'hora de no tenir en compte el valor social i econòmic - que no només monetari - de l'enorme activitat de les dones al llarg de la història.

La reflexió i anàlisi feminista sobre l'economia i molts altres camps, és sens dubte el gran motor del canvi d'aquest segle XXI, ja que ens ajudarà a encertar les propostes i projectes culturals, socials i polítics.

Breu memòria de l'activitat

El 13 de setembre de 2018 a la seu del Centre d'Estudis comarcals del Baix Llobregat, i de 17h a 21h, van tenir lloc els tallers i les xerrades de la Subseu del 5è. Congrés de Dones del Baix Llobregat. Es van iniciar amb una breu benvinguda a les assistents per part de l'alcaldessa en funcions de Sant Feliu de Llobregat, Lidia Muñoz i la presidenta del CECBLI, Conxita Sánchez, que varen excusar la presència de la consellera de Dones, Gent Gran i LGBTI, Victoria Castellanos.

En primer lloc es van programar quatre xerrades en el format *ted-talk*. La primera va ser impartida per l'escriptora i comunicadora Irene Cívico i duia per títol *Las chicas son de ciencias*. Parlava de 25 dones científiques, força desconegudes, però que amb els seus descobriments van canviar el món. Aquest llibre forma part d'una sèrie que també ha publicat, de la mà de la mateixa autora, *Las chicas son guerreras*.



A continuació l'astrònoma molinenca Francesca Figueres, professora Física Quàntica i Astrofísica de la UB i presidenta de la Sociedad Española de Astronomía, va presentar "L'astronomia oberta a les dones", en la qual va demostrar que al llarg de la història han existit dones astrònomes que malgrat haver fet grans descobriments han estat ignorades.

La tercera xerrada la va fer l'escriptora i guionista santfeliuena Maite Carranza, guanyadora del Premi Nacional de literatura infantil i juvenil de les Lletres Espanyoles i guanyadora de premis tan prestigiosos com el Cervantes Chico o el Premi Cruïlla. Maite Carranza va explicar la seva experiència com a guionista de la primera telesèrie de TV3 per posar de manifest com la televisió de Catalunya va néixer amb el biaix de gènere, tot i ser un projecte nou. Va fer èmfasi en la manca de visibilitat i reconeixement vers les dones i en com es va fer el repartiment de feines i d'influències a través de canals informals dominats pels homes.

La darrera xerrada la va fer l'enginyera santboianenca Núria Salan. La Dra. Nuria Salan Ballesteros és professora de l'ESEIAAT en el Campus de la UPC a Terrassa i actualment també és la presidenta de la Societat Catalana de Tecnologia de l'IEC. Ella ens va parlar de la importància dels referents i de la manca de genealogia femenina pel que fa al món de la tecnologia i les dones, especialment en l'àmbit de la metal·lúrgia i la mecànica industrial.

Pel que fa els tallers, la programació va ser la següent:

1. Restauració de mobles, a càrrec del Casal de la Dona de Sant Feliu
2. Robòtica per a nenes, dones i àvies a càrrec, d'Alejandra Veltri
3. Herbes remeieres. Tast de tisanes, a càrrec de Mercè Moral
4. Enquadernació creativa a càrrec d'Adelina Cobos
5. Zumba, a càrrec d'Íria González
6. Manteniment de motocicletes a càrrec de Núria Olivera
7. Taller de patchwork a càrrec de Loli Fernández
8. Taller de música i dansa per a nens i nenes a càrrec de Mireia Centelles, programat per permetre l'assistència de les mares a la resta de tallers.

Les dades obtingudes

L'anàlisi de l'activitat es va recolzar en diversos elements. En primer lloc, la dinàmica i el nombre d'inscrites a cada taller ja constituïa per si sola una font d'informació. En total es van inscriure 75 dones i al llarg de la tarda van passar més de 90 dones.

A més, durant tota la tarda, quatre observadores van fer de testimonis dels tallers i van poder valorar la dinàmica que les diverses activitats adquirien. Durant el desenvolupament dels tallers aquestes observadores van obrir temes de conversa per tal que les assistents poguessin expressar la seva opinió sobre la diferència sexual en el repartiment de les feines i en les habilitats humanes.



Finalment, les dones assistents als tallers van rebre un qüestionari que havien de respondre de forma anònima i lliurar a l'organització en finalitzar l'activitat.

Aquests tres elements de valoració són els que hem utilitzat per fer una aproximació i els que ens permeten apuntar algunes línies que s'han recollit en l'apartat de conclusions d'aquest document i que, en tot cas, com hem manifestat anteriorment, caldrà aprofundir i hauran de ser contrastades amb altres estudis.

Sant Feliu, 13 de setembre de 2018